

for det Første, at den i saa Henseende bestaaende Fremgangsmaade dog i ethvert Tilfælde maa anses for at være en meget uheldig for en Indtægts Oppebærelse, og dernæst for det Andet, hvad der er det Bigtigste, at saaledes som Sagen for Diebliffet staaer, er det i Virkeligheden ikke nogen Indtægt, som Statskassen oppebærer fra Færverne. Dette vigtige Punkt har Udvalget i Betænkningen til Finantsloven tilladt sig vidtløftigt at sætte ud fra hinanden, idet dette hidtil ikke har været saa aldeles klart, som det var ønskeligt. Ved de tidligere Forhandlinger af Spørgsmaalet om den færøiske Handels Frigivelse er man altid gaaet ud derfra, at den færøiske Handel havde af den Capital, som stod i den, et anseeligt Udbytte, hvorimod det efter Udvalgets Betænkning vil vise sig, at dette ingenlunde mere kan siges at være Tilfældet. Jeg lægger udtrykkelig Vægt paa dette Ord mere; thi, mine Herrer! det er ganske vist, at der har været en Tid, hvor den færøiske Handel gav en rundelig Indtægt, men det, som Udvalget har beviist, og som jeg i enhver Henseende er rede til at forsvare, er den Sætning, at den færøiske Handel ikke mere giver en passende Indtægt for Statskassen. Jeg sagde, at der var en Tid, da den færøiske Handel gav en rundelig Indtægt, og dette kan siges med Sandhed, dog saaledes, at man maa tilføie, at dette var en begrændset Tid, thi der har været meget lange Perioder af denne Tid, i hvilken Handelen har staaet stille, og ikke givet nogen saadan Indtægt. Jeg vil her ikke tale om Krigsaarene, i hvilke det er indlysende, at Handelen maatte blive spoleret, men jeg vil tale om hele den lange Periode, som forelaa fra Krigens Slutning og indtil Aaret 1829, da Handelen første Gang kom i Dpblomstring. I hele denne lange Periode gav den færøiske Handel ikke alene intet Udbytte for Statskassen, men der blev ikke engang betalt Renter af den oprindelige Grundcapital, som stod deri. I nogle af de Aar, som her omhandles, var der Overskud, og dette Overskud blev anvendt til Afdrag paa den Gjæld, som Handelen havde paadraget sig i Krigsaarene, og dog maatte denne Gjæld i Aaret 1827 meget betydelig reduceres, for at Handelen kunde komme til atter

at give Rente. Jeg fremhæver dette, fordi man har paaftaaet, at den færøiske Handel har afdraget hele sin Gjæld fra Krigen, hvilket ikke er Tilfælde, men fra 1829 fulgte en Række af 10 Aar indtil 1840, i hvilke Handelen virkelig gav et meget betydeligt Udbytte. Man var nemlig dengang ved lang Erfaring kommen til at erkende den Maade, paa hvilken Handelen maatte føres og Taxten maatte indrettes, for at give et anstændigt Udbytte. Der blev ogsaa indbetalt årlige Indskud til Statskassen, som dog ikke simpelthen tog dem til Indtægt, men som derfor gav Obligationer, som den forrentede, og ved Hjælp af Renterne af disse Obligationer og ved Hjælp af, at der ikke blev betalt Rente af den Driftscapital, som indeholdt i Handelen udenfor Grundfondens, lykkedes det at opsamlø ikke ubetydelige Fonds, saaledes at Handelen omtrent ved Aaret 1840 virkelig syntes at være i en blomstrende Forfatning. Nu indtraadte imidlertid et nyt Vendepunkt, idet man indsaae Nødvendigheden af at give den færøiske Handel visse Lettelser og Udvidelser, idet der tidligere kun havde været eet Handels-Etablisement, hvilket var til største Besvær for Befolkningen. Man anlagde da nogle Filial-Etablisementer paa andre Steder; dertil udfordredes imidlertid deels en større Driftscapital, deels i det Hele større Udgifter, hvorimod ogsaa Omsetningen i det Hele blev større; men, mine Herrer! det synes, som om Handels hele tidligere System ikke ret kunde passe til de saaledes indførte gavnlige Forandringer, saaledes at omtrent fra den Tid af har det ikke mere lykkedes, uagtet den større Handelsomsetning, at bringe den Fordeel ud af Handelen, som tidligere, saa at altsaa nu Resultatet bliver det, som nærmere findes udviklet i Betænkningen, nemlig at, naar man lægger den sidste Rarrække til Grund, og beregner det Udbytte, som har været givet i Forhold til den Capital, som virkelig har været indestaaende i Handelen paa den Tid, da kommer man til det Resultat, at Handelen har givet et Udbytte af omtrent 3 pCt. af den i Handelen indestaaende Capital.

Heraf synes det tydeligt at fremgaae, at Regjeringen vil kunne anvende de Penge, som den har staaende der, paa en for Statskassen